

abril

Setmanari d'esquerra

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ : Centre d'Esquerra Republicana - Carrer del 14 d'abril, número 6

Any IV

Vilafranca del Penedès, 26 maig 1934

N. 144

El cel lerrouxista

Un dia don Alexandre Lerroux en to confidencial demanà al President del Parlament per pujar a la tribuneta de Secretaris a llegir la seva declaració ministerial. Mai no s'havia vist el senyor Lerroux amb les anques tan amples. Semblava que estés a punt de fer l'ou. Un ample somriure de satisfacció partia d'ampla a ampla la seva carassa. El seu nas lluïa com un sol. Els seus cabells d'argent semblaven plomissol d'angelet bufador. La seva clepsa reflexava el viu color de la pell de la taronja. Tot ell estava replè d'eufòria. Els vidres de les seves ulleres atreïen com mirallets de caçar perdius.

El senyor Lerroux, des del lloc de màxim encimbellament, volgué donar una mostra d'exquisidesa exhibint el seu sistema de mel i mató, de coques fines i de xocolata amb melindros. El règim Azaña s'havia caracteritzat per la gran sobrietat i austeritat. Lerroux no estava pas pel pa i aigua. Volia el vi ranci amb carquinyolis. Azaña deia: tants i tants fa tants i aquests tants són majoria per a governar. Lerroux va comptar: dos i dos fan vint-i-dos, i dos, dos cents vint-i-dos. Aquestes van ésser les noves matemàtiques posades a prova per Lerroux. Azaña deia: «jo no tinc amics en política». Lerroux en canvi va dir: «ja veuran vostès com em recordo dels amics».

El senyor Lerroux, doncs, va pujar a la tribuneta de secretaris per llegir la declaració ministerial. El paper li tremolava a les mans. Hom hauria cregut que es tractava d'una declaració d'amor. Semblava que es dirigís a aquella ferma i massissa matrona amb què es simbolitza la República.

Lerroux llegí el seu discurs:

—«La primera preocupació d'aquest Govern, ha d'ésser en ordre d'urgència restablir la pau social, la disciplina moral i el prestigi de la llei. Preferirem sempre l'acatament espontani al recel dels insotmesos al prestigi de la llei. No dubteu, no obstant, que no vacil·larà l'autoritat i la llei a les nostres mans, ni es trencarà ni es doblegarà».

Anava a començar un nou període de consolidació i de satisfacció del règim. En endavant tot serien flors i violes. Els núvols baixarien a la terra i els mortals d'Espanya es tornarien coloms. A don Alexandre aquesta idea l'omplia d'orgull i no hi veia d'emocionat que estava.

Ell governava. (Ha governat mai?) Li havia costat, però n'havia sortit. Quan era jove, escrivia *Rebeldes, rebeldes...* i es feia sentir com una tenora. Si no es sentia gaire, sortia amb *el velo de las novicias* i repetia aquesta broma tantes vegades com li convenia que es fes cas de la seva persona. Tot aquell sistema però l'hagué de retirar. Algun capellà malfiat sospitava que només era un enginy i que tornaria a fer cremar convents si mai podia assolir el poder. Res d'això. Lerroux mateix ha desfet tota suspicàcia amb els havers de la clerecia. Sembla que l'únic objectiu del nostre home era arribar al cim. Ara que s'ha tornat vell, prefereix *un buen colchón a un buen matón*. Ei! Si el *matón* no és comestible.

En fi. De llavors ençà han passat cinc mesos. Lerroux ha hagut de traspasar la vara de govern a un parent seu. Els esperits no s'han pacificat: Han vingut els mals esperits i la foscor infernal. Ha durat un temps que no sabíem on anàvem. No es veia el senyor Lerroux a tres passos.

Per acontentar el país s'ha seguit un mètode passat per aigua. Si degut, per exemple, a l'oposició reaccionària no es pot aplicar la llei de substitució de l'ensenyament per mitjà de les congregacions religioses, es farà el que la reacció vulgui i s'ajornarà la dita aplicació. D'això se'n dirà amoixament d'esperits. Si degut a protestes patronals no es poden tirar endavant les lleis socials s'evitaran les protestes anul·lant-se les lleis. D'això, se'n dirà reconciliació social. Si els capellans i els frares van contra la Constitució perquè els treuen la paga, vindrà Lerroux i els repartirà la fortuna del país amb les mans foradades. D'això se'n dirà consolidació de la República. I si els monàrquics del 10 d'agost criden, es farà la llei d'amnistia i encara es permetrà que un ex-ministre de la Dictadura s'assegui als escons del Parlament. I d'això, en termes lerrouxistes, se'n dirà convivència social i pacífica en el si de la República. Nosaltres, d'això, en diem una altra cosa. Nosaltres, en diem aixecar la camisa a la República.

Heus ací on ens ha portat el Partit Radical seguint els passos del seu cabdill. Heus ací on hem anat a parar en bé de la Pàtria i de la República. Heus ací, quins polls ha covat el senyor Lerroux. Heus ací, quins amors ha conquerit amb el seu ample somriure. ¿I per arribar a aquest punt calia tanta eufòria? ¿Per arribar a l'estat actual de descomposició del Partit Radical valia la pena de fer l'angelet amb el nas lluent i els cabells de borrisol de canari flauta?

No n'hi havia per tant!

S'han donat dos grans passos vers la claredat: Martínez Barrio i Prieto.

Martínez Barrio: l'home que fuig de les ambigüitats lerrouxistes amb un mínim de dignitat.

Prieto: l'home que posa els punts sobre les is.

Centre d'Esquerra Republicana

Avui, a les deu de la nit,

Pere Blasi

diputat al Parlament Català,

parlarà sobre

L'educació post-escolar

Dissabte vinent, dia 2 de juny,

Puig i Ferrater

parlarà sobre

L'obra de cultura de la Generalitat

El rescat dels béns comunals

Amb aquest títol Xavier Casademunt ens donà dissabte darrer una suggestiva conferència. L'orador féu un magnífic parlament que contribuï a donar més relleu a l'encertada tanda de conferències que es van donant al Centre d'Esquerra. Hauriem volgut que el saló de cafè del Centre fos gran per a cabrer-hi tots els ciutadans esquerristes. I els no esquerristes i tot. Xavier Casademunt, lluny de fer minvar l'entusiasme als oients de cada dissabte féu venir ànsies de continuar escoltant cada final de setmana la paraula dels nous tribuns de Catalunya.

La valor d'una conferència és inapreciable. En poca estona, amb el mínim d'esforç d'atenció, solament amb el sacrifici de callar per una estona l'enrenou del cafè, hom queda enterat d'un tema com no n'estaria amb deu hores de llegir. Els homes que venen al nostre Centre estan cadascú d'ells especialitzat en la seva matèria. Per Francesc Arnau sabèrem una sèrie de punts, que no havíem parat esment, sobre la Llei municipal catalana. Pel senyor Ventosa i Roig prenguerem bonics apunts sobre cooperació. Pere Cerezo ens parlà de la Llei de Contractes de conreu. Dissabte passat Xavier Casademunt ens comunicà serioses notes a tenir en compte sobre els béns comu-